

AAN TAFEL!

met Federatie
Ondernemersverenigingen
Drechtsteden

**Wat hebben
ondernemers
op hun bord?**

**Maak het met de juiste
ingrediënten van de
innovatietafels**

An aerial photograph of a wide river, likely the Scheldt, flowing through a city. In the background, a dense urban area with many buildings and green spaces is visible. The river is filled with various boats, including large cargo ships and smaller vessels. On the left bank, there are industrial facilities and docks. On the right bank, there are more residential and commercial buildings. In the foreground, a large white truss bridge spans the river. The text "HET RECEPT VOOR EEN STERKE REGIO BEGINT HIER" is overlaid on the center of the image in a bold, sans-serif font. The words "HET", "RECEPT", "VOOR", and "BEGINT HIER" are in dark blue, while "EEN", "STERKE", and "REGIO" are in red.

**HET
RECEPT
VOOR EEN
STERKE
REGIO
BEGINT
HIER**

AAN TAFEL!

met Federatie
Ondernemersverenigingen
Drechtsteden

Ondernemers vormen de economische motor van de regio. Zij zorgen voor werk, vernieuwing en beweging. Maar om echt verschil te maken, is samenwerking nodig met onderwijs, overheden en elkaar. Daarom dit magazine Aan Tafel: een uitgave door ondernemers in de Drechtsteden, samen met partners die bouwen aan een krachtige, toekomstgerichte regio. Voor ondernemers, overheden, onderwijsinstellingen en ook de Drechtse politieke partijen die hierbij een belangrijke rol kunnen vervullen.

Er gebeurt in onze regio veel, maar het is niet altijd even zichtbaar waar het samenkomt. Begrippen als Regio Deal, Groeiagenda of Innovatietafels vliegen regelmatig over de keukentafel, maar wat betekenen ze precies? En hoe hangen ze samen? In het regiomenu van dit magazine serveren we ze als voorgerecht: helder, overzichtelijk en praktisch. Zodat je in één oogopslag ziet wat er speelt, waar kansen liggen en wie eraan meewerkt.

De Innovatietafels vormen het hoofdgerecht. Hier ontmoeten ondernemers, onderwijs en overheid elkaar. Ze bespreken niet alleen de uitdagingen van de regio, maar bereiden ook samen oplossingen. Niet vanuit abstracte ideetjes, maar door concrete plannen vanuit ondernemerschap: aan de slag. Denk aan thema's als arbeidsmarkt, bereikbaarheid, leefomgeving en innovatie. Dat zijn geen plannen voor later: hier wordt écht samengewerkt, met resultaten die impact maken. En wie niet meedoet in de keuken, krijgt geen plek aan tafel: zonder koken, geen gerecht.

Als dessert wordt nog diverse aanvullende informatie opgediend. Wat je in dit magazine leest, is geen beleidsstuk. Het is een uitnodiging om aan te schuiven, mee te denken en samen te werken. Want alleen door de krachten te bundelen, komen we verder. De regio heeft de mensen, de kennis en de ambitie. Nu is het zaak om dat gericht in te zetten, met elkaar.

Aan tafel dus, om samen te bouwen aan een krachtige Drechtsteden!

**Federatie
Ondernemersverenigingen
Drechtsteden (FOD)**
Wico van Helden

Werkgevers Drechtsteden (WD)
Jacob Klink

WAT STAAT ER **OP HET** REGIOMENU?

Het voorgerecht **Alle smaken**

Verschillende smaken	08
De federatie als gastheer	10
Aan tafel bij de federatie	12
Werkgevers Drechtsteden	14
Groeiagenda	16
Regiodeal	18

Het hoofdgerecht **De innovatietafels**

Het serveren van oplossingen	20	PPS Scale	32
Bouw	24	Circulair	
Maakindustrie en techniek		Regionaal inkopen	
Bereikbaarheid		Energie delen	36
Digitale toegepaste techniek	26	Energiehubs	
Cybernetwerk		Wat een energie!	
Data value		Waterstof electrolyser	38
Arbeidsmarkt installatietechniek	30	Waterstof tankstations	
Arbeidsmarkt industrie		Waterstof vraagcreatie	

Het dessert **De kers op de taart**

Economie en arbeidsmarkt in cijfers	28
Drechtse uitsmijters	34
ONL: Regionaal gekruid, landelijk geserveerd	40
Een vleugje verleden	42
Nawoord: aan alle Drechtse politieke partijen	44

Verschillende smaken

Regio Deal, Groeiagenda, Innovatietafels... Grote woorden die je vast wel eens hebt gehoord. Misschien aan een vergadertafel, in een nieuwsbrief of tijdens een netwerkborrel. Maar wat betekenen ze nu eigenlijk? En wat heb jij eraan als ondernemer, bestuurder of betrokken inwoner?

Of je nu voor het eerst aanschuift of al jaren meedraait: hier ontdek je wat er op tafel ligt, wie er mee kookt en waarom het ertoe doet.

FOD

> de gastheer

De Federatie van Ondernemersverenigingen Drechtsteden (FOD) zorgt dat iedereen aan tafel komt. Ze nodigen ondernemers uit, brengen regio's bij elkaar en bepalen samen wat er op het menu staat. FOD is de verbinder en denkt na over wat er écht nodig is in de regio.

WD

> de chef-kok

Werkgevers Drechtsteden (WD) gaat daarna aan de slag. Zij bereiden de maaltijd: ze organiseren de innovatietafels, regelen het restaurant en zorgen dat de tafels vol zitten. Ze nodigen de juiste mensen uit, sturen bij waar nodig en houden het tempo erin, zonder dat iemand halverwege afhaakt. WD voert uit wat er aan tafel is besproken.

Smart Delta Drechtsteden

> het restaurant

Smart Delta Drechtsteden is het restaurant waar alles samenkomt: een krachtige regio vol slimme oplossingen, samenwerking en toekomstplannen. Hier werken ondernemers, onderwijs en overheden samen aan een sterk, innovatief en aantrekkelijk Drechtsteden. Het is de plek waar je wil aanschuiven als je iets wilt betekenen voor morgen. Of je nu een starter bent of een gevestigde ondernemer, Smart Delta laat zien: de Drechtsteden zijn open, slim en vol smaakvolle kansen.

Groeiagenda

> het menu

De Groeiagenda Drechtsteden is het menu van de regio: een strategisch plan vol ingrediënten die samen zorgen voor economische groei én maatschappelijke vooruitgang.

In de Groeiagenda staat wat de Drechtsteden nodig hebben om te blijven ontwikkelen: van betere bereikbaarheid tot een sterkere arbeidsmarkt, van woningbouw tot innovatie. Alles draait om slimme keuzes, goede samenwerking en stevige investeringen, lokaal én regionaal.

De Groeiagenda vormt ook de basis voor de Regio Deals. Het geeft richting aan waar we als regio naartoe willen, en helpt bij het afstemmen van de juiste smaken tussen ondernemers, overheid en onderwijs.

Regio Deal

> het gerecht

Een Regio Deal is net een gerecht: rijk gevuld, goed voorbereid en met ingrediënten van iedereen aan tafel. Het Rijk legt geld op tafel, de regio vult aan en samen wordt er gewerkt aan plannen die zorgen voor groei, leefbaarheid en een sterke toekomst.

In 2024 werd de eerste Regio Deal Drechtsteden geserveerd. Daarmee werd geïnvesteerd in onder andere human capital, toegepaste innovatie en de dynamische oevers. Mooie stappen zijn gezet, maar de honger naar ontwikkeling is nog lang niet gestild.

Daarom ligt er nu een nieuwe Regio Deal in de maak, richting 2030. De ingrediënten worden meer verfijnd en de ambities groter. Ondernemers, overheden en onderwijs schuiven opnieuw aan om samen te werken aan een regio die klaar is voor de toekomst.

Innovatietafels

> aan tafel

De innovatietafels zijn de tafels in het restaurant waar het echte gesprek plaatsvindt. Hier schuiven ondernemers, overheden en onderwijs aan om samen te werken aan concrete oplossingen voor grote thema's: van arbeidsmarkt tot energie, van bereikbaarheid tot leefbaarheid.

Geen praatclubs, maar werktafels. Hier wordt geluisterd, gedeeld en vooral: gedaan. Iedereen brengt zijn eigen 'ingrediënten' mee – kennis, ideeën, ervaring – en samen maken we er iets van waar de hele regio van groeit.

Stichting Drechtsteden Onderneemt

> de keurmeester

Geen geslaagd diner zonder een kritische blik in de keuken. Stichting Drechtsteden Onderneemt vervult de rol van onafhankelijke keurmeester. Zij controleren of de financiële aanvragen kloppen én of de uitvoering volgens recept verloopt. Zo weten alle tafelgenoten zeker dat er zorgvuldig wordt gewerkt, van voorbereiding tot laatste gang.

WAT HEBBEN ONDER- NEMERS OP HUN BORD?

De Federatie als gastheer

Aan tafel ontstaan de beste ideeën. In de Drechtsteden schuiven we daarom niet alleen aan voor een goed gesprek, maar ook voor stevige samenwerking. Zo komen ideeën tot leven, netwerken tot bloei, en plannen tot actie.

Dat is precies waar de Federatie van Ondernemersverenigingen Drechtsteden (FOD) voor staat. Sinds 2006 brengen we ondernemersverenigingen uit de hele regio samen en zijn de krachten van alle lokale en regionale ondernemersverenigingen gebundeld. Elke vereniging brengt haar eigen identiteit en kracht mee, maar juist door verbinding ontstaat er méér. Samen vormen we één stem voor ondernemers in de Drechtsteden. Ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen samen om te werken aan de toekomst van onze regio. Want alleen kom je ver, maar samen verder.

De FOD zorgt voor die verbinding. Niet door over te nemen, maar door samen te brengen. Samen aan tafel dus, om te luisteren, te verbinden, te vernieuwen. We richten ons op het collectief, versterken wat lokaal leeft, en vertalen dat naar regionale slagkracht. Zo ontstaat een stevig recept voor samenwerking in de hele Drechtstedenregio, van Hendrik-Ido-Ambacht tot Hardinxveld-Giessendam en daarbuiten. We trekken samen op met Ridderkerk, de Hoeksche Waard, Gorinchem, Breda, Noord Holland en andere regio's die belangstelling tonen voor onze aanpak.

We werken nauw samen, per gemeente met de lokale ondernemersverenigingen en regionaal via Werkgevers Drechtsteden (WD), die als uitvoerend orgaan optreedt richting regionale en landelijke belangenbehartiging. Ook zijn we via ONL verbonden aan de provinciale en Haagse tafels. Zo zorgen we dat de stem van ondernemers niet alleen klinkt, maar ook wordt gehoord.

Onze innovatietafels vormen het hoofdgerecht van deze samenwerking. Aan deze tafels ontmoeten ondernemers, overheid en onderwijs (de triple helix) elkaar om samen werk te maken van thema's als bereikbaarheid, vestigingsklimaat, leefomgeving en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling. Want economische groei vraagt om balans tussen rendement en welzijn, tussen regionaal beleid en lokale praktijk.

Als ondernemer word je automatisch lid van de FOD door je aan te sluiten bij een lokale ondernemersvereniging.

Dus ondernemer:

Zien we jou binnenkort ook aan tafel?

Aan tafel

bij de FOD

Gert de Jong

Vereniging Ambachtse
Ondernemers (VAO)

📍 Hendrik-Ido-Ambacht

Karen van Namen

Ondernemerskring
Alblasserdam(OKA)

📍 Alblasserdam

Wico van Helden

Federatie Ondernemers-
verenigingen Drechtsteden
Voorzitter

Jacob Klink

Werkgevers Drechtsteden
Voorzitter

Pieter Baan

OndernemersVereniging
Zwijndrecht (OVZ)
📍 Zwijndrecht

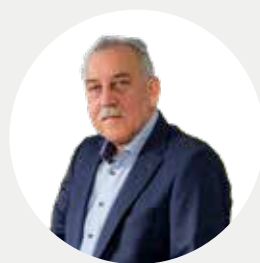

Jeroen Put
Dordrechtse Ondernemers-
Vereniging (DOV)
📍 Dordrecht

Peter Huizer
Bedrijfskern
Hardinxveld-Giessendam (BHG)
📍 Hardinxveld-Giessendam

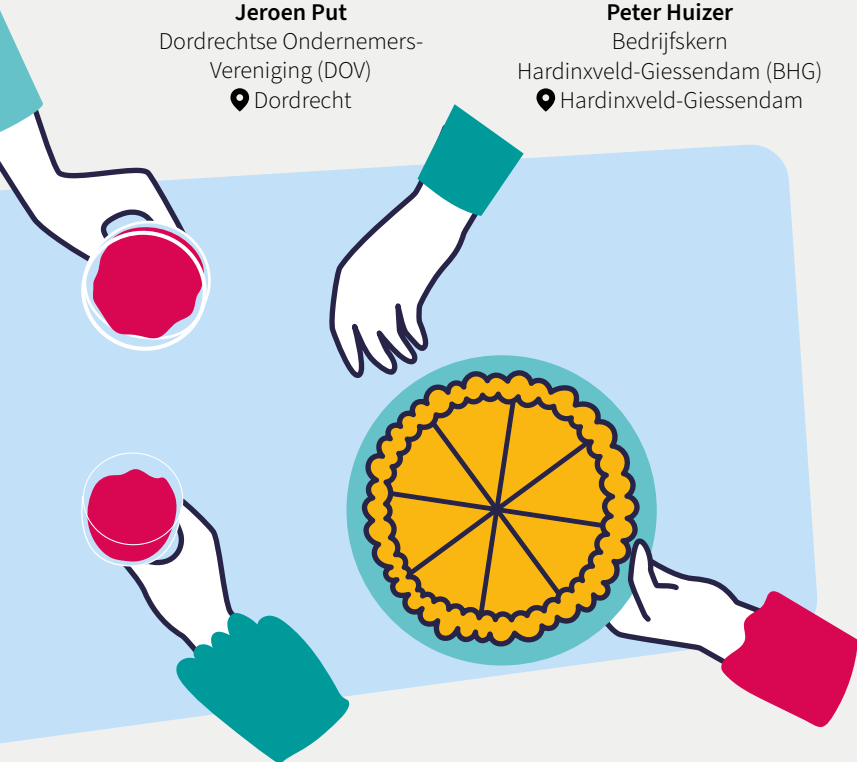
Adrie Stuij
Vereniging Sliedrechtse
Ondernemingen (VSO)
📍 Sliedrecht

Peter Deege
OndernemersVereniging
Papendrecht (OVP)
📍 Papendrecht

Jan de Lange
Ondernemersvereniging
Nieuw-Lekkerland (OVN)
📍 Nieuw-Lekkerland

Wie zitten er eigenlijk aan tafel bij de Federatie Ondernemersverenigingen Drechtsteden? Hier zie je de voorzitters van de zeven lokale ondernemersverenigingen, samen met voorzitters van de FOD en Werkgevers Drechtsteden. Stuk voor stuk mensen die zich, naast hun eigen onderneming, inzetten voor het lokale bedrijfsleven.

Ze vertegenwoordigen hun achterban, brengen signalen vanuit de praktijk in en zorgen ervoor dat er niet óver ondernemers wordt gesproken, maar mét hen. Geen lange verhalen of opgeklopte ambities, maar gewoon: luisteren, afstemmen en zorgen dat wat belangrijk is ook op de agenda komt. Iedere voorzitter brengt zijn of haar eigen smaak

mee aan tafel. De een wat pittiger, de ander juist mild, maar samen zorgen ze voor een goede balans. Ze weten wat er speelt op het bord van ondernemers en houden scherp in de gaten wat er in de keuken van beleid wordt voorbereid. Aan deze tafel is niemand hoofdgerecht. Juist de combinatie maakt het krachtig. En dat proef je in de samenwerking in de regio.

Werkgevers Drechtsteden

Niet links, niet rechts, maar Drechts.

Echte ondernemers wachten niet af. Zeker niet in de Drechtsteden. Ze zien kansen, bundelen krachten en maken dingen mogelijk. Met en binnen Werkgevers Drechtsteden (WD). Want daar komen energie, kennis en daadkracht samen.

Drechtse daadkracht

WD is een initiator, verbinder en kennisdeler. En soms een breekijzer. Of een stormram. Een club waarmee je als ondernemer zaken voor elkaar krijgt die groter zijn dan je eigen organisatie. Natuurlijk drinken we ook regelmatig samen een borrel. Maar dan wél om te vieren wat we hebben bereikt. Want dat is wat lid zijn van WD je als ondernemer oplevert.

Verbinden, versterken, vernieuwen

In de 80 jaar dat we bestaan, zijn we uitgegroeid tot een sterke speler in de regio. We hebben directe lijnen naar Den Haag, de provincie en regionale beslissers. Plus ingangen in het onderwijs. En een breed netwerk via onze samenwerking met de Federatie. We brengen ondernemers, overheid en onderwijs samen aan onze Innovatietafels. Om samen concrete oplossingen te realiseren voor grote regionale vraagstukken.

Niet links, niet rechts, maar Drechts.

Werkgevers Drechtsteden werkt dus vanuit het werkgeversnetwerk aan oplossingen van initiatieven die groter zijn dan één partij. Dit doen we door middel van innovatietafels. In een innovatietafel worden door het netwerk de problemen gezamenlijk opgelost. Per onderwerp zijn er één of meerdere tafels. Deze tafels hebben elk onderling weer verbanden met elkaar. De voorzitters van de tafels, de leden van een innovatietafel en ook vertegenwoordigers van gemeenten nemen deel aan de tafel als ze komen halen en brengen.

Innovatietafels

Innovatietafels zijn initiatieven vanuit ondernemerschap waarbij ondernemers met elkaar iets bereiken wat ze alleen niet kunnen. Door het creëren van synergie tussen ondernemers wordt bij ideeën rondom een innovatietafel waar nodig samenwerking gezocht met stakeholders zoals overheden, omgevingsdienst, Stedin, Gasunie, provincie, e.d. De Federatie is de 'backbone' van het slagen van de tafels.

DRECHTSE DAAD- KRACHT OP HET MENU

Groeiagenda 2030

Bouwen aan balans en kracht

De Drechtsteden is een regio vol potentie. Een krachtige maakindustrie, internationale bedrijven, historisch erfgoed, sterke voorzieningen en bijna 300.000 inwoners vormen samen een stevige basis. Maar tegelijk staat de regio onder druk.

Er is sprake van sociale ongelijkheid, een krappe woningmarkt, matige bereikbaarheid en een mismatch op de arbeidsmarkt. De Groeiagenda 2030 geeft richting aan oplossingen. Niet met kleine stappen, maar met gerichte keuzes en samenwerking op schaal.

Groeiagenda Drechtsteden 2030	Aansluitende innovatietafels
Smart Industry 4.0 De transformatie naar een slimme, digitale en duurzame maakindustrie krijgt extra steun. Denk aan automatisering, data-gedreven productie en circulaire processen.	Toegepaste Techniek Maakindustrie: Kan helpen bij de overgang naar een digitale, duurzame en innovatieve maakindustrie. Digitale Toegepaste Techniek: Versterkt de digitale transformatie in de industrie en maakt deze duurzamer. Data Value Drechtsteden: Bevordert het gebruik van data en digitalisering.
Bestaande bedrijvigheid stimuleren Huidige bedrijven krijgen ruimte om te groeien, innoveren en verduurzamen. Hiervoor worden economische hotspots versterkt en cross-sectorale samenwerking bevorderd.	Bereikbaarheid: Verbetert de logistiek en infrastructuur Energie Delen: Kan leiden tot energieonafhankelijkheid en daarmee een gezondere regio en verbondenheid. PPS Scale: Kan bijdragen aan de vergroting en versterking van bestaande bedrijvigheid door schaalvergroting en samenwerking.
Betere doorstroming onderwijs naar werk Opleidingen worden beter afgestemd op de arbeidsmarkt. Door praktijkgericht onderwijs, stages en samenwerking tussen bedrijven en scholen sluit talent sneller aan bij de vraag.	Arbeidsmarkt Installatietechniek Onbenut Potentieel: Kan helpen bij het creëren van meer mogelijkheden en opleidingstrajecten. Arbeidsmarkt Onbenut Potentieel: Vergroot kansen voor jongeren die het onderwijs verlaten en aansluiten op de arbeidsmarkt. Regionaal Inkopen: Kan bijdragen aan het creëren van lokale werkgelegenheid en kansen voor inwoners.

De Groeiagenda focust op drie sleutels met duurzaamheid, innovatie en kwaliteit als rode draad:

Goed wonen

Ruimte voor iedereen, van jong tot oud, in groene, stedelijke en waterrijke omgevingen.

Goede bereikbaarheid

Slimmere verbindingen zorgen voor minder reistijd en meer economische kansen.

Goed werken

30.000 banen erbij en volop ruimte voor groei, talent en ondernemers. Daarbij draait het om zes prioriteiten die in het schema zijn weergegeven. Diverse innovatietafels sluiten hier naadloos bij aan.

Groeiagenda Drechtsteden 2030	Aansluitende innovatietafels
Toekomstgerichte banen ontwikkelen In sectoren als zorg, techniek, logistiek, ICT en dienstverlening worden nieuwe functies gecreëerd die passen bij de economie van morgen.	Bouwtafel: Bevordert innovaties en versterkt de positie van de bouwsector, wat zorgt voor toekomstgerichte banen.
	Circulair: Duurzaam en circulair werken kan bijdragen aan een gezondere leefomgeving, met als effect een gezondere regio.
	Digitale Toegepaste Techniek: Speelt in op de groeiende vraag naar digitale vaardigheden in onder andere ICT en techniek.
	Waterstof Electrolyser: Biedt nieuwe banen en mogelijkheden.
	Waterstof Tankstations: Versterkt de duurzame mobiliteit en draagt bij aan de toepassing van schone energie.
Gerichte investeringen en meer werkgelegenheid Door te investeren in infrastructuur, innovatie en voorzieningen ontstaat meer werkgelegenheid.	Waterstof Vraagcreatie: Draagt bij aan de innovatie en ontwikkeling van duurzame energieoplossingen.
	Energiehubs: Versterkt de regio door investeringen in energie-infrastructuur en creëert nieuwe werkgelegenheid.
Nieuwe jonge, innovatieve ondernemers aantrekken De regio biedt kansen voor startups en scale-ups, met ruimte voor experiment, netwerken en financiering.	PPS Scale: Bevordert investeringen in innovatieve projecten en vergroot het aantal werkgelegenheidskansen.
	Cybernetwerk Drechtsteden: Biedt een platform voor innovatieve startups en ondernemers in de technologie en cybersector.
	Digitale Toegepaste Techniek: Ondersteunt jonge ondernemers die zich richten op digitale en technische innovaties.

Regio Deal 2024

Met nieuwe ingrediënten aan tafel voor een sterkere regio

Een goede maaltijd begint bij samenwerking in de keuken. Zo werkt het ook in de regio. Overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen in Drechtsteden en Gorinchem slaan opnieuw de handen ineen. Samen met het Rijk investeren zij via de Regio Deal 2024 fors in wonen, werken, leren en leven in de regio. Goed voor inwoners, goed voor ondernemers en goed voor de toekomst.

De Regio Deal is niet nieuw. In 2020 stond de regio al op de kaart met een gezamenlijke aanpak die toen 22,5 miljoen euro van het Rijk opleverde, met eenzelfde bedrag uit de regio erbij. Die eerste editie gaf de samenwerking een enorme boost en leverde tastbare resultaten op, vooral langs de oevers. Denk aan verbeteringen in de leefomgeving en initiatieven die de regio veerkrachtiger maakten. De nieuwe deal bouwt daarop voort, met een andere focus en een nóg breder pakket aan projecten.

De druk is hoog, de ambitie ook

De keuze voor een nieuwe aanpak komt niet uit de lucht vallen. Begin 2023 werd duidelijk dat de regio op meerdere punten onder druk staat. De brede welvaartsindicatoren laten zien dat de gezondheid, bestaanszekerheid en kansen van inwoners lager liggen dan gemiddeld. Ook is er werk aan de winkel voor de leefomgeving en de innovatiekracht van het gebied. Tijd dus voor actie. Die komt in de vorm van ruim 25 concrete projecten, klaar om uitgerold te worden.

Drie thema's, één missie

De Regio Deal 2024 draait om drie centrale thema's. Elk met een eigen focus, maar samen goed voor een stevig fundament.

1. Bestaanszekerheid en kansengelijkheid

Niet iedereen krijgt dezelfde portie mee in het leven. In Drechtsteden-Gorinchem kampen veel inwoners met financiële onzekerheid en gezondheidsachterstanden. De Regio Deal zet in op meer kansen in de wijk, betere toegang tot werk en scholing, en ruimte voor sociale vernieuwing. Zodat iedereen mee kan doen op eigen tempo en in eigen smaak.

2. Gezonde en verbonden oevers én inwoners

De oevers in de regio zijn meer dan een randje langs het water. Ze vormen een kans om natuur, gezondheid en ontmoeting te verbinden. Door deze gebieden groener en toegankelijker te maken, ontstaat ruimte voor beweging, ontspanning en een gezondere leefstijl. Van grijze barrière naar groene boulevard met plek voor sport, recreatie en misschien wel een picknick met uitzicht.

3. Toegepaste innovatie voor een duurzame delta

De regio is sterk in maakindustrie. Om koploper te blijven, is duurzame innovatie onmisbaar. Denk aan schone energie, circulaire productie en slimme oplossingen voor klimaat en water. Met technische opleidingen, praktijkgericht onderwijs en goede arbeidskansen wordt de regio aantrekkelijk voor vakmensen van nu en morgen. Niet alleen iets om

trots op te zijn, maar ook een stevig gerecht voor de BV Nederland.

Aan tafel met daadkracht

De innovatietafels van de FOD en WD sluiten naadloos aan bij deze speerpunten. In onderstaande overzicht zie je hoe wij bijdragen aan de regionale ambities.

Speerpunten Regio deal Drechtsteden 2024	Aansluitende innovatietafels
Bestaanszekerheid en kansengelijkheid van onze inwoners	Arbeidsmarkt Onbenut Potentieel: Gericht op het benutten van onbenut arbeidsmarktpotentieel, wat kan bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid voor inwoners.
	Regionaal Inkopen: Kan bijdragen aan het creëren van lokale werkgelegenheid en kansen voor inwoners.
Gezonde en verbonden oevers én inwoners	Circulair: Duurzaam en circulair werken kan bijdragen aan een gezondere leefomgeving, met als effect een gezondere regio.
	Energie Delen: Stimuleren van energie delen kan leiden tot energieonafhankelijkheid en daarmee een gezondere regio en verbondenheid.
Toegepaste innovatie voor een duurzame delta	Waterstof Electrolyser: Ondersteunt de duurzame energietransitie, wat bijdraagt aan de lange termijn duurzaamheid van de regio.
	Waterstof Tankstations: Versterkt de duurzame mobiliteit en draagt bij aan de toepassing van schone energie.
	Waterstof Vraagcreatie: Draagt bij aan de innovatie en ontwikkeling van duurzame energieoplossingen.

Innovatietafels

Het serveren van oplossingen

In de regio Drechtsteden zijn de uitdagingen groot én urgent. Arbeidsmarktkrapte, energietransitie, woningbouw, infrastructuur, leefomgeving: het zijn thema's die niet stoppen bij gemeentegrenzen. Tegelijkertijd is er volop kracht, kennis en ondernemerschap aanwezig. De vraag is niet óf we in beweging moeten komen, maar h^óe we dat zo slim en effectief mogelijk doen. En daar komen de innovatietafels als hoofdgerecht op de plank.

De innovatietafels zijn dé plek waar ondernemers, overheden en onderwijs samenkomen om te werken aan concrete oplossingen voor regionale vraagstukken. Ze vormen een praktische werkvorm

binnen het netwerk van Werkgevers Drechtsteden, namens de FOD.

De tafels zijn flexibel in opzet en samengesteld uit mensen die écht iets willen bijdragen.

**MEER
DAN EEN
BORREL**

Ondernemers brengen praktijkervaring en daadkracht in. Onderwijsinstellingen leveren kennis en toekomstperspectief. Overheden zorgen voor beleidsruimte en randvoorwaarden. Gezamenlijk ontstaat er een dynamiek waarin ideeën getest, ontwikkeld en uitgevoerd worden, met tastbare resultaten voor de regio.

Niet de onderneming of gemeente schuift aan, maar de mens erachter. Iemand die namens zijn organisatie komt, maar ook als zichzelf. Die durft te bewegen, initiatief neemt. Als meerdere deelnemers zo'n stap zetten, verandert de dynamiek. Dan ontstaat ruimte om samen iets nieuws te bereiden. Dát is innovatie: kleine stappen, groot effect. Soms voelt het resultaat bijna als een cadeautje. De kers op de taart!

Aan deze tafels wordt niet alleen gesproken, maar vooral gedaan. Ze vormen de rode draad door

het ondernemersverhaal in de Drechtsteden. Ze sluiten aan bij de Groeiagenda, versterken de Regio Deal en bieden daarnaast ook ruimte voor nieuwe ideeën uit de praktijk. Of je nu ondernemer bent, bestuurder, beleidsmaker of docent: aan deze tafel kun je iets betekenen. Voor je organisatie, voor de regio en voor de toekomst.

Samenwerken met impact

Innovatietafels klinken misschien 'nieuw', maar eigenlijk ook weer niet. Waarom zouden ondernemersverenigingen anders ooit zijn opgericht? Natuurlijk is borrelen prima en gezellig, maar als je iets wilt realiseren dat groter is dan jezelf, dan heb je samenwerking nodig. Vroeger wisten we het al: sommige dingen kun je simpelweg niet alleen. Dáárom kwamen ondernemers bij elkaar, dáárom ontstonden die verenigingen.

Innovatietafels bouwen daarop voort – het zijn de eigentijdse werkvormen van een vertrouwd recept: samen iets opzetten wat je in je eentje nooit voor elkaar krijgt. Ze zijn ontstaan uit een groeiende behoefte aan regionale samenwerking met impact. Veel grote opgaven van deze tijd zijn te complex om alleen op lokaal niveau op te lossen. Tegelijkertijd is er in de Drechtsteden een sterke traditie van doeners: ondernemers die niet wachten, maar vooruit willen. De innovatietafels geven deze energie richting.

Ze zorgen voor:

- Verbinding tussen sectoren
- Afstemming tussen initiatieven
- Versnelling van besluitvorming en uitvoering
- Versterking van de regionale economische kracht

Ze zijn bovendien politiek neutraal, pragmatisch ingericht en gericht op resultaat. Geen lange beleidsstukken of eindeloze overleggen, maar samen met de juiste mensen aan tafel, werken aan oplossingen die er toe doen.

De ingrediënten voor een innovatietafel

Een innovatietafel werkt alleen als iedereen aan tafel ook echt iets inbrengt. Dat kan kennis zijn, een netwerk, data, denkkraft of simpelweg de wil om de handen uit de mouwen te steken. Het vraagt lef om buiten de grenzen van je eigen organisatie of sector te kijken. Om te denken in gezamenlijke belangen in plaats van eigenbelang.

Denk daarnaast ook aan:

- Tijd en commitment van deelnemers
- Heldere doelen en kaders
- Toegang tot relevante informatie en data
- Ruimte voor pilots en experimenten
- Bereidheid tot samenwerking op basis van gelijkwaardigheid

Welke smaken zijn er?

Elke tafel richt zich op een specifiek thema, zoals:

- Arbeidsmarkt & talentontwikkeling
- Bereikbaarheid & infrastructuur
- Wonen & leefomgeving
- Energietransitie & duurzaamheid
- Gezondheid & welzijn
- Elk ander onderwerp waarvoor oplossingen nodig zijn

Waarom ook jij wilt aanschuiven

Innovatie klinkt al snel als iets ingewikkelds of iets voor anderen. Maar vaak is het dat helemaal niet. Het begint met een beetje vertrouwen, en de bereidheid om samen op te trekken. Dan ontdek je dat die andere ondernemer of deelnemer eigenlijk met dezelfde uitdaging zit, maar er net iets anders naar kijkt.

En niet onbelangrijk: innovatietafels zijn gewoon leuk. Ze leveren vaak meer op dan ze kosten; in euro's, kansen, kennis, tijd en resultaat.

Dus: schuif aan, breng iets mee en help mee het menu voor de toekomst samen te stellen.

Wil je weten welke innovatietafels al actief zijn? Lees dan snel verder!

Bouw Samen bouwen aan oplossingen

De druk op de woningmarkt is hoog. Aan deze tafel brengen ondernemers en overheden alle betrokkenen samen om versnelling mogelijk te maken. Van slimme procedures tot innovatieve bouwvormen: hier worden kansen gedeeld én gepakt.

Halen

- Eenvoudigere aanvraagprocedures voor bouwprojecten
- Een open houding om de woningbouwopgave evenwichtig te verdelen
- Ruimte voor innovaties in circulair en duurzaam bouwen

Brengen

- Woningen bouwen voor verschillende doelgroepen, niet alleen het hogere segment
- De bouwdruk spreiden, zodat er ruimte is voor meerdere projecten binnen de bestaande stikstofruimte
- Innovatieve technieken en werkwijzen toepassen om sneller én duurzamer te bouwen

Maakindustrie en techniek Van onbenut talent naar volwaardige banen

De technieksector staat te springen om goed personeel. Daarom koppelt deze tafel werkgevers, onderwijs en overheid aan elkaar, met Smart Campus Leerpark (SCALE) als verbindende factor. Samen maken ze de stap van potentieel naar praktijk.

Halen

- De betrokken werkgevers bieden banen én garanties op werk
- Ze zetten zich in voor opleidingstrajecten met certificering of een diploma via SCALE
- Er is aandacht voor maatwerk, inclusie en eerlijke kansen voor iedereen

Brengen

- De overheid levert kandidaten en durft maatwerk te bieden, ook als dat buiten de lijntjes kleurt (bijv. werken met behoud van uitkering)
- Er is één aanspreekpunt met mandaat om zaken snel te regelen
- Er komen slimme prikkels om werken lonend te maken, zoals een snellere afbouw van toeslagen of tijdelijke bonussen

Bereikbaarheid Samen onderweg naar slimme oplossingen

De bereikbaarheid van onze regio staat onder druk. Wegwerkzaamheden, groeiend verkeer en verouderde infrastructuur zorgen steeds vaker voor files, vertragingen en omrijroutes. Maar in plaats van af te wachten, schuiven ondernemers, overheden en Rijkswaterstaat aan tafel om samen een goed doordacht mobiliteitsmenu te serveren. Aan deze innovatietafel worden slimme en duurzame oplossingen op tafel gelegd die de regio in beweging houden, ook als het even tegenzit.

Niet met losse gerechtjes, maar met een langetermijnrecept: programmamanagement waarin de ingrediënten elkaar versterken, de overlast beperkt blijft én er ruimte ontstaat voor vernieuwing. Denk aan slimme hubs, verbeterde fietsverbindingen en aantrekkelijke alternatieven voor forenzen, vrachtverkeer en bezoekers.

Van fietspad tot waterbus

De projecten die hier worden opgediend zijn concreet en voelbaar. Zoals de aanleg van nieuwe hubs in Hardinxveld voor fiets, auto en waterbus, en betere fietspaden langs de A15 en A16. Maar het gaat ook om het slim afstemmen van renovaties aan bruggen, wegen en tunnels, zodat we de hinder niet doorschuiven. Want als we samen vooruit denken, hoeft straks niemand achteraan te sluiten.

Halen

- Werkgevers denken actief mee in het opstellen van werkplannen en leveren input vanuit de praktijk
- Overheden zorgen dat geld lokaal besteed mag worden, zonder dat alles via ingewikkelde aanbestedingen moet
- Rijkswaterstaat en andere betrokken partijen kijken over de projectgrenzen heen, zodat oplossingen in samenhang worden ontwikkeld

Brengen

- Federatie en overheid werken samen in de contacten met Den Haag, de ministeries, kamerleden en ministers
- Ondernemers denken mee aan 'echte oplossingen', zij ondernemen tenslotte zelf in dit gebied
- Werkgevers zorgen voor een marktconforme prijsopgave
- Werkgevers zijn bereid om kennis te delen en transparant in een bouwteam te werken

Wat nu nodig is, gaat verder dan communicatie of een klassieke klant-leverancieraanpak. De komende jaren staan in het teken van groot onderhoud. Geen luxe, maar noodzaak. En die werkzaamheden gaan onvermijdelijk voor langdurige overlast zorgen. Daarom moeten we nú werken aan oplossingen die ook op de lange termijn standhouden. Vergelijk het met de Olympische Spelen: je weet dat ze komen, dus je bouwt iets wat de jaren daarna nog steeds van waarde is. Alleen met voorlichtingscampagnes redden we het niet. Dit vraagt om samenwerking, voorbereiding én actie.

IT: Weten hoe de vork in het gerecht steekt

Voor veel ondernemers voelt IT nog als iets technisch en ingewikkelds. Iets waarover de leverancier gaat. Maar wie steeds afhankelijker wordt van digitale systemen, wil ook begrijpen hoe de vork in het gerecht steekt, zodat je er zelf meer uit kunt halen.

Digitalisering hoort niet ergens achterin de koelkast te blijven staan. Het moet vers, bruikbaar en afgestemd zijn op jouw praktijk. Dat vraagt om een nieuwe manier van samenwerken: niet zenden en slikken, maar halen en brengen. Leren van elkaar, ontdekken wat werkt, en samen blijven ontwikkelen. Zo hou je de regie, ook als het menu verandert.

Digitale toegepaste techniek

Nieuwe kansen serveren voor digitaal talent

Digitale technieken veranderen de arbeidsmarkt razendsnel en juist daar liggen kansen. Aan deze tafel worden onbenutte talenten gekoppeld aan werkgevers in de regio. Via de Smart Campus (SCALE) krijgen zij de kans om zich om te scholen, certificaten te halen en mee te draaien in de praktijk. Samen zorgen we dat geen enkel talent blijft liggen.

Deze tafel serveert geen standaardgerechten, maar werkt met maatwerk: mensen krijgen precies wat ze nodig hebben om aan te haken. Denk aan aangepaste trajecten, extra begeleiding en slimme oplossingen voor mensen die uit een uitkering komen. Zo ontstaat er een menukaart vol kansen, voor mens én markt.

Halen

- Werkgevers bieden concrete banen en werkgaranties
- Ze zetten zich in om via SCALE mensen op te leiden en te certificeren
- Er wordt rekening gehouden met beeldvorming, inclusie en persoonlijke situatie
- Onderwijs zorgt voor erkende certificaten of diploma's, op maat en praktijkgericht

Brengen

- De overheid levert kandidaten én zorgt voor begeleiding op maat
- Er wordt bewust afgeweken van regels waar die in de weg zitten, bijvoorbeeld met stageplekken of behoud van uitkering
- Eén contactpersoon met mandaat regelt achter de schermen wat nodig is
- Werken moet lonen: dus zorgen over toeslagen, zekerheid en inkomen worden verlaagd door slimme prikkels zoals een simuleringsbonus

Cybernetwerk Drechtsteden Samen aan tafel voor digitale veiligheid

Cyberdreiging is aan de orde van de dag, óók voor het mkb. Aan deze tafel worden ondernemers gevoed met kennis en inzicht, zodat ze beter gewapend zijn tegen digitale risico's. Geen droge kost, maar praktische informatie die je direct kunt toepassen in je eigen bedrijfskeuken.

Halen

- Gastdocenten uit het bedrijfsleven die praktijkkennis op tafel leggen
- Input voor opleidingen die écht aansluiten op de markt
- Een leeromgeving waarin studenten en bedrijven elkaar inspireren
- Stageplaatsen, machines en ruimte voor innovatie
- Nieuwe samenwerkingen met organisaties, studenten en professionals
- Bundeling van netwerk en organisatiekracht

Brengen

- Cofinanciering voor gezamenlijke initiatieven
- Een stevig kennisnetwerk binnen de Drechtsteden
- Delen van kennis, ervaringen en voorbeelden
- Ruimte om handel, talent en nieuwe markten te ontwikkelen
- Certificering en diplomering via het onderwijs
- Bewustwording (awareness) vergroten, preventief en praktijkgericht
- Kennisnetwerk ontsluiten van docenten en innovatieve bedrijven

Data Value Drechtsteden Samen data op het menu zetten

Steeds meer bedrijven ontdekken de kracht van data; als ingrediënt voor vernieuwing, groei en slimmere processen. Deze tafel, gevestigd rond de Duurzaamheidsfabriek, laat ondernemers proeven van de mogelijkheden. Samen wordt verkend waar kansen liggen én hoe je die concreet op je eigen bord krijgt.

Halen

- Gastdocenten uit het bedrijfsleven
- Inhoudelijke input voor onderwijsprogramma's, vanuit de markt én terug de praktijk in
- Inspirerende leeromgeving met ruimte voor stages en innovatie
- Nieuwe verbindingen tussen studenten, bedrijven en instellingen
- Kennisinfrastructuur die de regio sterker maakt

Brengen

- Investeren en cofinanciering om data-initiatieven te realiseren
- Actieve kennisdeling binnen het Drechtstedennetwerk
- Toegang tot markten, talent en financiering
- Onderwijsinstellingen die zorgen voor certificering en diplomering
- Ontsluiten van data-kennis en slimme toepassingen
- Structurele aandacht voor ethiek, veiligheid en bewustwording

Drechtsteden

145.547
Banen

bron: Bedrijven- en
instellingenregister
MRDH/Drechtsteden

9 Ondernemersverenigingen
binnen de FOD
1.800
Leden

**Arbeids-
participatie**

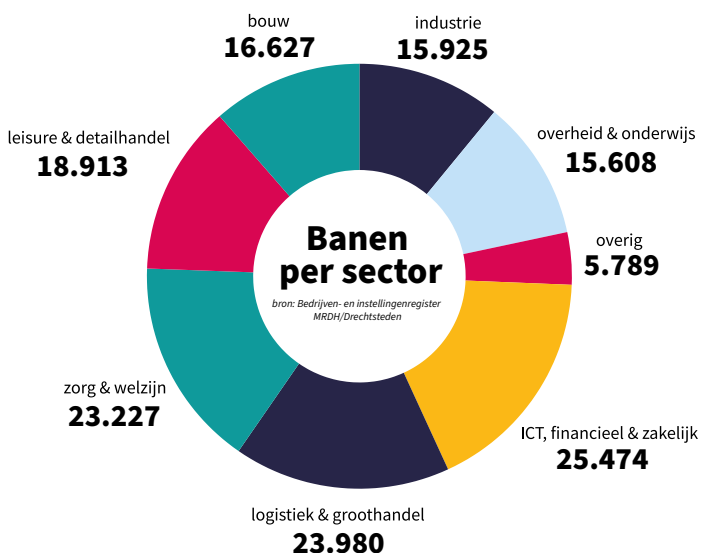
Drechtsteden

72% netto

Nederland

72% netto

bron: CBS

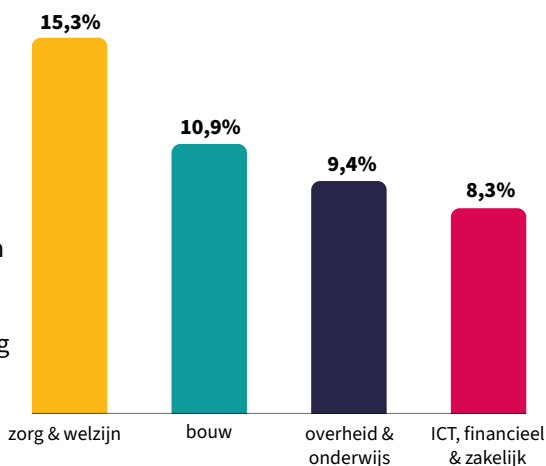
**Vestiging
bedrijven**

26.658

Vestigingen bedrijven en instellingen

bron: Bedrijven en Instellingenregister MRDH / Drechtsteden

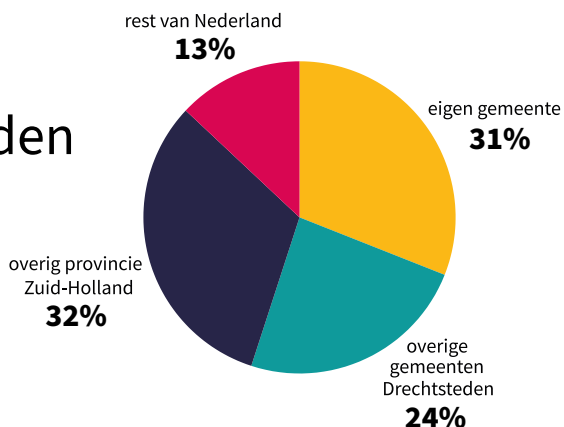
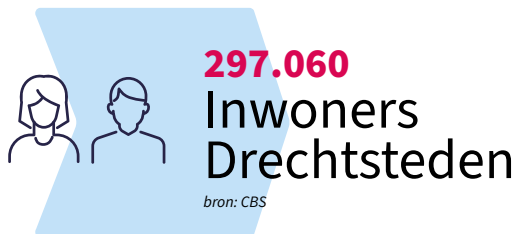
Sectoren met relatief sterkste stijging
aantal vestigingen

Economie & arbeidsmarkt in cijfers

Woon-werkbalans

Waar wonen de inwoners
van de regio Drechtsteden

WW- & bijstandsuitkeringen

7.633
bijstandsuitkeringen

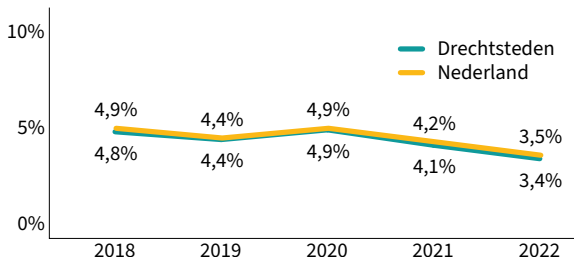

1.961
WW-uitkeringen

bron: CBS

Werkloosheidspercentage

Bron: CBS

12.152
Werkzoekenden

Geregistreeerde werkzoekenden
zonder dienstverband

bron: UWV

bron: OCD

Haal je kennis uit de kast

In de Drechtsteden zit veel talent nog verpakt. Mensen met vaardigheden, motivatie en potentie, maar zonder diploma, werkervaring of netwerk. Tegelijkertijd snakken sectoren als techniek en industrie naar goed personeel. De oplossing? Die wordt aan tafel gereserveerd.

Via de Smart Campus Leerpark (SCALE) worden onderwijs, overheid en ondernemers slim aan elkaar gekoppeld. Doel: mensen opleiden op de werkvloer, mét certificaat of diploma, en direct koppelen aan werk dat ertoe doet. Daarnaast sturen we steeds meer op kleinere, persoonlijkere initiatieven waarin medewerkers en werkgevers elkaar weer 'gewoon' weten te vinden. Je kent vast wel iemand die een stage of afstudeerplek zoekt. Vaak is dat niet makkelijk, maar lukt het doordat mensen weer andere mensen kennen, en zo de verbinding maken. Moeilijk? Nee. Maar we moeten het wel sámen doen.

Arbeidsmarkt installatietechniek **Vakmensen voor de energietransitie**

De installatietechniek is cruciaal voor de verduurzaming van Nederland, van zonnepanelen tot warmtepompen. Maar het tekort aan monteurs is nijpend. Aan deze tafel wordt onbenut talent gekoppeld aan bedrijven in de techniek, met directe begeleiding, praktijkonderwijs en uitzicht op werk en brood op de plank.

Arbeidsmarkt onbenut potentieel in de industrie **Slimmer werken met nieuwe handen**

In de industrie liggen volop kansen voor mensen die via de reguliere weg moeilijk aan de slag komen. Denk aan statushouders, carrièreswitchers of mensen zonder startkwalificatie. Door innovaties in de maakindustrie te koppelen aan leerwerkplekken ontstaat een arbeidsmarkt waar iedereen aan het fornuis mag staan.

Halen

- Werkgevers bieden banen én werkgaranties
- Ze zetten zich in voor opleiding en certificering via SCALE
- Er wordt gewerkt met maatwerk en aandacht voor beeldvorming en inclusie
- SCALE garandeert een praktijkgerichte leeromgeving met certificaten of diploma's

Brengen

- De overheid levert kandidaten en organiseert begeleiding
- Er is ruimte om tijdelijk buiten bestaande kaders te werken (bijvoorbeeld met behoud van uitkering of stageplek)
- Eén persoon met mandaat regelt praktische zaken achter de schermen
- Slimme financiële prikkels zorgen dat werken loont, zoals een snellere afbouw van toeslagen of een 'simulatiebonus'

SERVEER JOUW TALENT

PPS Scale De campus waar praktijk en toekomst samenkomen

Smart Campus Leerpark – kortweg SCALE – is een leeromgeving waar onderwijs, overheid en ondernemers letterlijk samen aan tafel zitten. PPS staat voor Publiek Private Samenwerking. Hier krijgen studenten én mensen met werkervaring de kans om zich om- of bij te scholen in sectoren waar grote tekorten zijn: techniek, maakindustrie, energietransitie. Geen schoolgebouw vol theorie, maar een praktijkgerichte leercampus met machines, vakdocenten en echte opdrachten van bedrijven uit de regio. Aan deze innovatietafel wordt die samenwerking vormgegeven. Het doel? Een regionale leerlijn die perfect aansluit op de praktijk, waarin kennis wordt gedeeld en talent zich kan ontwikkelen op elk moment van het werkende leven.

Halen

- Cofinanciering voor opleidingsprojecten
- Gastdocenten en vakexperts uit de praktijk
- Inhoud van opleidingen die aansluit op de actuele marktvraag
- Leeromgevingen en stageplaatsen bij echte bedrijven
- Ruimte en middelen om te innoveren met machines en methodes

Brengen

- Gezamenlijke ontwikkeling van toekomstgericht onderwijs
- Werving en begeleiding van nieuwe studenten en medewerkers
- Certificering van werknemers die al aan het werk zijn, naast het reguliere onderwijs
- Verbinden van mensen, middelen en kennisnetwerken
- Nieuwe markten en businesscases ontstaan direct vanuit de inhoud
- Delen van kennis en ervaringen, zodat niemand opnieuw het wiel hoeft uit te vinden

Circulair

Van reststromen naar nieuwe recepten

Circulair ondernemen is geen modewoord, maar pure noodzaak. Aan deze tafel bundelen ondernemers, onderwijs en overheid hun krachten om reststromen om te zetten in grondstoffen, en verspilling om te buigen naar vernieuwing. Ook zorgen ze dat de regio goed vertegenwoordigd is in de Regionale Energie Strategie (RES).

Halen

- Overheden investeren in toegepaste technieken die circulaire oplossingen mogelijk maken
- Werkgevers trekken samen op in circulaire projecten
- Gastdocenten uit het bedrijfsleven brengen praktijkkennis in

Brengen

- Onderwijs ontwikkelt opleidingen rondom circulaire technieken
- Overheden kiezen bij aanbestedingen bewust voor lokale, circulaire partijen
- Netwerken worden gebundeld om krachtiger samen te werken

Regionaal inkopen

Lokaal inkopen?

Gewoon aan tafel beginnen

Geld dat in de regio wordt verdiend, blijft het liefst ook in de regio. Aan deze tafel werken ondernemers, overheden en andere partijen samen aan een praktische, eerlijke aanpak voor regionale aanbestedingen. Minder papierwerk, meer samenwerking, zodat lokale bedrijven de ruimte krijgen om aan de slag te gaan. Want er kan veel meer als je elkaar echt spreekt. Misschien hoeft het dan niet precies volgens het kookboek. Misschien mag het gerecht in de magnetron, als het maar op tijd en op smaak is. Of je krijgt de vrijheid om zelf je recept te kiezen, zolang het maar past bij de voorwaarden van de maaltijd. Aan tafel ontstaat begrip, maatwerk én ruimte om samen een goed gerecht neer te zetten.

Halen

- Eenvoudige procedures voor lokale projecten
- Een open houding van overheden om budgetten lokaal te besteden
- Lef en pragmatiek bij het kiezen van lokale oplossingen

Brengen

- Eerlijke prijzen, zonder eindeloze doorbelasting van aanbestedingskosten
- Samenwerken in plaats van concurreren, collega's boven concurrenten
- Nieuwe ideeën en innovatieve aanpakken die het verschil maken

Drechtse uitsmijters

De vijfde stad die geen stad is

De regio Drechtsteden bestaat uit zeven gemeenten die samen de economische kracht hebben van een grote stad. Kijk je naar inwonersaantal en arbeidsvolume, dan staan we op plek vijf van Nederland – vlak achter steden als Utrecht en Den Haag. Maar waar die steden centraal worden aangestuurd, werken wij over gemeentegrenzen heen samen. Juist dát maakt ons flexibel, slagvaardig en ondernemend. Samen zijn we meer dan de som der delen – en dat merkt Den Haag ook steeds vaker.

Een regio van makers

De Drechtsteden staan nationaal bekend als ‘maakregio’. Niet voor niets: hier zit de grootste concentratie maakindustrie van Nederland. Van hightech scheepsbouw tot slimme productietechnologie – ondernemers in deze regio bouwen letterlijk aan de toekomst. Dat maakt de regio aantrekkelijk voor investeerders, technici en beleidsmakers die geloven in innovatie met twee benen op de grond. De combinatie van vakmanschap, ambitie en samenwerking maakt deze regio uniek in z’n soort.

Wonen aan het water zit in de naam

De naam Drecht komt van het Oudnederlandse “trajectum”, wat zoveel betekent als een doorwaadbare plaats in het water. Drechtsteden betekent dus letterlijk: steden aan het water. En dat klopt als een bus: de regio ligt precies op het kruispunt van drie grote rivieren: de Beneden-Merwede, de Noord en de Oude Maas. Water zit hier niet alleen in de omgeving, maar ook in de wortels van de naam.

Maritiem én internationaal verbonden

De Drechtsteden liggen aan het hart van het Rotterdamse havengebied en zijn via het water verbonden met Europa. De regio is mede-aanjager van Rotterdam als Maritieme Hoofdstad van Europa. Voor ondernemers betekent dat: internationale kansen, toegang tot logistieke netwerken én directe aansluiting op de wereldmarkt. Van scheepsbouw en offshore tot duurzame transportoplossingen, wie in de Drechtsteden onderneemt, doet dat met de wereld als achtertuin.

Kennis en kunde binnen handbereik

De Drechtsteden investeren in talent. Dankzij samenwerking met regionale mbo-, hbo- en praktijkopleiders worden opleidingen steeds beter afgestemd op de arbeidsmarkt van morgen. Via de innovatietafels ontstaan stageplaatsen, leerwerktrajecten en projecten waar jongeren écht aan de slag kunnen. Voor werkgevers betekent dat: toegang tot jonge mensen die met frisse blik én relevante skills het werkveld in stappen. En voor politiek betekent het: investeren in onderwijs = investeren in toekomstig ondernemerschap.

Samenwerken met Haagse impact

De grote vraagstukken van vandaag -stikstof, woningbouw, energietransitie- vragen om meer dan lokaal beleid. In de Drechtsteden snappen we dat samenwerking nodig is om écht iets te bereiken. Daarom trekken we als regio op in de Groeiagenda, de Regio Deal en via de Innovatietafels. Dat leidt tot aandacht op nationaal niveau en tot partnerschappen met landelijke spelers zoals Stedin, Gasunie en het Rijk. Zo zorgen we dat regionale inspanning ook Haagse impact krijgt.

MAKERS VAN DE GOEDE MIX

Energie delen Samen energie op tafel leggen

Als één bedrijf pieken heeft in energieverbruik en het andere juist overcapaciteit, waarom zou je dat dan niet onderling regelen? Aan deze tafel onderzoeken ondernemers per bedrijventerrein of en hoe zij gezamenlijk slimmer kunnen omgaan met netcongestie, het vastgelopen elektriciteitsnet.

Door data te delen, te investeren en elkaar op te zoeken, ontstaat er ruimte om energie te verdelen, te bufferen en slimmer te benutten. Geen theorie, maar praktijkgericht puzzelen met kabels, meters en afspraken, allemaal met één doel: ruimte creëren op een overbelast net.

Halen

- OZHZ denkt vanaf het begin mee over vergunningstrajecten
- Eventuele aanpassingen in bestemmingsplannen worden samen opgepakt door ondernemers en overheid

Brengen

- Ondernemers investeren ook zonder vooraf zekerheid over subsidies
- Door kennis en ervaringen te delen, helpen ondernemers elkaar vooruit

Energiehubs Een tafel vol smaken: hier komt alles samen

Soms zijn losse ingrediënten niet genoeg. Dan heb je een complete keuken nodig. De energiehub is zo'n complete keuken: een project waarin alle innovatietafels samenkomen. Denk aan het combineren van waterstofproductie, energieopslag, slim delen van stroom, warmtenetten en opwek via zon of wind. De energiehub is daarmee geen op zichzelf staande oplossing, maar een schaalbaar model waarin initiatieven elkaar versterken. De eerste plannen hiervoor worden nu in Sliedrecht voorbereid, maar de ambitie reikt verder: een regionale aanpak waarin overheid, ondernemers en onderwijs samen risico's durven nemen en grenzen verleggen.

Halen

- Overheden in de regio trekken samen op en durven risico's te nemen
- Gemeente Sliedrecht maakt het terrein klaar voor ontwikkeling
- OZHZ begeleidt het vergunningstraject vanaf de start
- De overheid faciliteert en verbindt betrokken partijen

Brengen

- De inhoud en kracht van meerdere innovatietafels wordt gebundeld tot één groot project
- Werkgevers investeren, ook zonder zekerheid op subsidie
- Relevante initiatieven van buiten de regio worden aangehaakt als ze impact hebben op de Drechtsteden

Innovatietafel in de praktijk

WAT EEN ENERGIE!

Wat begon als een gesprek tijdens een innovatietafel van Werkgevers Drechtsteden in Hendrik-Ido-Ambacht, groeit nu uit tot een model dat navolging krijgt in de hele regio.

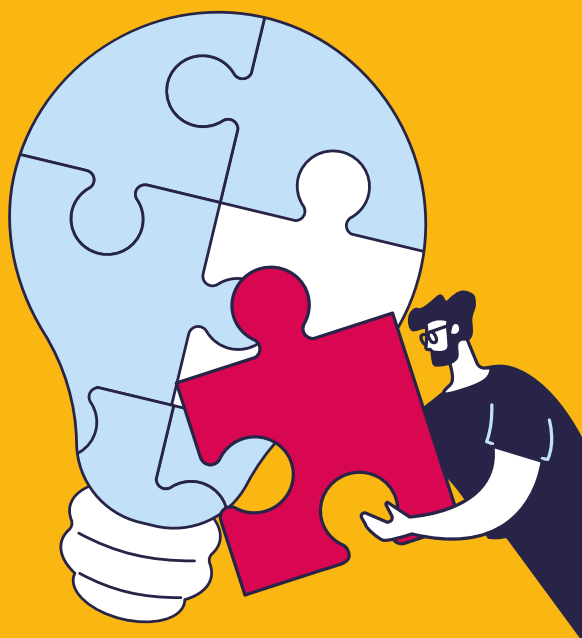
Het idee is helder: bedrijven bundelen hun krachten om samen duurzame energie op te wekken. Niet afhankelijk van grote, externe partijen, maar als collectief op bedrijventerreinen, daken of in combinaties met warmtenetten en opslag. Lokaal georganiseerd, professioneel opgezet en gedragen door ondernemers die weten dat de energietransitie vraagt om actie én samenwerking.

Aan tafel in Ambacht

In Hendrik-Ido-Ambacht ontstond het eerste initiatief. Tijdens een innovatietafel spraken ondernemers over stijgende energiekosten, leveringonzekerheid en de wens om zelf meer regie te hebben. De energievoorziening werd het antwoord: één organisatie die gezamenlijke investeringen mogelijk maakt, zonneprojecten ontwikkelt en collectieve opwekking op bedrijventerreinen realiseert.

Een recept dat werkt

De kracht zit in het model. Door schaalgrootte te creëren, worden investeringen haalbaarder. Door samenwerking ontstaat innovatiekracht.

En doordat het vanuit ondernemers zelf komt, sluit het aan bij de praktijk, met oog voor rendement, zekerheid en flexibiliteit. Inmiddels kijken ook andere bedrijventerreinen in de regio hoe zij dit initiatief kunnen kopiëren of hieraan kunnen koppelen.

De tafel blijft de plek voor actie

Juist op kleinere schaal krijgen ondernemers weer grip op hun energievoorziening. Niet omdat het leuk of eigenwijs is, maar omdat het simpelweg nodig is. De landelijke systemen bieden niet langer voldoende zekerheid, dus dan moet je het samen oplossen. In feite doen we niets nieuws: zo zijn de energienetten ooit ook begonnen. We moeten het alleen opnieuw ontdekken. Daarom blijft de innovatietafel een belangrijk ingrediënt in dit succesrecept. Werkgevers Drechtsteden blijft deze ontmoetingen faciliteren: als plek om kansen te verkennen, blokkades te benoemen en elkaar te vinden. Want of het nu gaat om waterstof, warmtenetten of zonnedaken, de beste ideeën ontstaan als je ze samen op tafel legt.

Waterstof: van bruis naar brandstof

Voor veel ondernemers is het (nog) een onbekend ingrediënt in het energiemenu: waterstof. Toch staat het hoog op de kaart van de energietransitie. Waterstof kan een duurzame brandstof zijn voor industrie, vervoer en zelfs verwarming, zónder CO₂-uitstoot. Maar de toepassing is complex, de infrastructuur kostbaar en de markt nog niet op smaak.

Het is een klassieke kip-ei-situatie op het menu. Je wilt gaan koken met waterstof, maar het fornuis is er nog niet. En als het fornuis er al is, moet je het juiste ingrediënt eerst duurzaam kunnen inkopen, liefst uit eigen regio. Voor mobiliteit geldt hetzelfde: zonder tankstations geen waterstofauto's, en zonder auto's is er geen businessmodel voor die tankstations. De ingrediënten zijn er, maar nog niet in de juiste volgorde of hoeveelheid om het gerecht op grote schaal te bereiden.

Daarom ontstaan juist in de Drechtsteden waardevolle samenwerkingen in de keuken. Hier wordt niet alleen kennis gedeeld, maar ook lef en innovatiekracht. Want het vergt moed om te investeren in een recept dat nog in ontwikkeling is, maar waarvan we weten: dit moeten we leren klaarmaken. Voor morgen.

Waterstof electrolyser Nieuwe energie op het bord

Aan deze tafel draait het om het opwekken van groene waterstof via een electrolyser: een installatie die water splitst in zuurstof en waterstof, met duurzame energie als krachtbron. Daarmee ontstaat niet alleen schone brandstof, maar ook warmte, opslagcapaciteit én zuurstof als bijproduct. Deze energieke mix maakt de regio minder afhankelijk van fossiele brandstoffen.

Halen

- Gemeente Sliedrecht maakt een energiehub mogelijk door het bestemmingsplan te wijzigen
- Het terrein wordt bouwrijp gemaakt voor de ontwikkeling
- Vergunningen worden in een vroeg stadium begeleid door OZHZ
- Overheidspartners denken mee over veiligheid en vluchtroutes
- Partners denken mee in afname voor bijvoorbeeld productie en transport
- Partners ontwikkelen kennis en ervaring door de samenwerking

Brengen

- Ondernemers investeren in de ontwikkeling en realisatie van de electrolyser
- De Federatie zoekt actief draagvlak en kennisdeling binnen het netwerk
- Ondernemers nemen de geproduceerde waterstof af en zorgen zo voor een stevige basis

Waterstof tankstations Samen bouwen aan oplossingen

Waterstofauto's zijn stil, schoon en krachtig, maar zonder tankstations kom je niet ver. En zonder gebruikers bouwen ondernemers geen tankstation. Aan deze tafel wordt dat kip-en-ei-verhaal doorbroken. Zes vergunningen zijn inmiddels aangevraagd, drie tankstations worden al gebouwd. Een vliegwieleffect is ingezet.

Halen

- Werkgevers en overheid bundelen hun kennis en netwerk
- De overheid stimuleert het gebruik van waterstoftoepassingen
- Werkgevers nemen het initiatief om door te pakken richting productie van groene waterstof

Brengen

- Subsidies en financiële steun om investeringen mogelijk te maken
- De Federatie zorgt voor draagvlak onder ondernemers
- Governance en structuur worden geborgd via Stichting Drechtsteden Ondernemt

Waterstof vraagcreatie Wat is precies de vraag?

De markt voor waterstof is volop in ontwikkeling, maar zonder gebruikers komt die nooit echt van de grond. Daarom draait het aan deze tafel om vraagcreatie: het concreet maken van de behoefte aan waterstoftoepassingen, zodat investeringen in infrastructuur, productie en beleid ook écht zin hebben. Concreet betekent dit: bedrijven en gemeenten die bereid zijn om te investeren in voertuigen op waterstof, van vrachtwagens tot bussen. En tegelijk: het zoeken naar middelen om de hogere aanschafkosten te compenseren via subsidie, samenwerking en slimme financieringsconstructies.

Halen

- Werkgevers en overheid bundelen hun kennis en netwerk
- Transportbedrijven geven aan te willen investeren in waterstofvoertuigen
- Gemeentelijke vervoerder Stroomlijn onderzoekt de inzet van waterstofbussen

Brengen

- Subsidiekansen worden benut om de meerkosten te overbruggen
- De Federatie zorgt voor draagvlak onder ondernemers in de regio
- Governance en coördinatie lopen via Stichting Drechtsteden Ondernemt

ONL en de Drechtsteden

Regionaal gekruid, landelijk geserveerd

De Drechtsteden hebben een lange traditie van ondernemerschap. Of het nu gaat om baggeren, bouwen, logistiek, maakindustrie of zorg: ondernemers in deze regio weten van aanpakken. Tegelijkertijd worden de uitdagingen steeds complexer. Ze vragen om een sterke, gezamenlijke stem. Één die niet alleen roert in de pan, maar ook weet wat er op het vuur staat.

ONL is een landelijke belangenbehartiger voor ondernemers, opgericht vanuit het idee dat de stem van ondernemers vaker en krachtiger gehoord moet worden in politiek Den Haag. Waar traditionele werkgeversorganisaties vaak gericht zijn op grote bedrijven of branchebelangen, kiest ONL nadrukkelijk voor het mkb. Voor de bakker op de hoek én de toeleverancier in de maritieme keten. Voor de zorgondernemer, de startup én de industriële koploper. Die brede blik maakt ONL een natuurlijke bondgenoot voor regionale netwerken zoals die in de Drechtsteden.

In de Drechtsteden zijn veel uitdagingen tegelijk lokaal én landelijk. Denk aan wet- en regelgeving die lokale samenwerking bemoeilijkt. Aan nationale stikstofmaatregelen die projecten in de bouw en logistiek vertragen. Of aan onderwijsstructuren die niet aansluiten bij de praktijk van het regionale bedrijfsleven. In al die dossiers biedt ONL een directe lijn naar de Haagse besluitvorming. Geen praatclub, maar een actieve gesprekspartner met korte lijnen, die niet alleen het recept meebrengt, maar ook weet hoe je het serveert.

Werkgevers Drechtsteden, als regionale spreekbuis namens de Federatie van Ondernemersverenigingen, werkt nauw samen met ONL om die verbinding

tussen lokaal en landelijk te versterken. De innovatietafels die in de regio ontstaan, leveren input en inzichten die ONL weer meeneemt naar de landelijke tafels. Andersom brengt ONL landelijke ontwikkelingen terug naar de regio, vertaald naar kansen en risico's voor lokale ondernemers.

De kracht zit in die wederkerigheid: de een brengt de ingrediënten, de ander het fornuis. Samen maak je er iets van dat iedereen kan proeven. Waar veel beleidsmaatregelen worden bedacht in abstracte modellen, brengt deze samenwerking de praktijk aan tafel. De stem van de ondernemer, de ervaring van de werkvloer, de creativiteit van mensen die wél willen, maar vastlopen in regels of systemen. ONL maakt die geluiden hoorbaar in Den Haag, met concrete voorstellen en constructieve samenwerking. En de Drechtsteden zorgen dat het niet bij praten blijft, maar dat er ook dóórgepakt wordt.

Zo bouwen ONL en de Drechtsteden samen aan een gezonde, ondernemende regio. Een regio die gehoord wordt, en die gehoord wil worden. Want goed ondernemerschap stopt niet bij de gemeentegrens en een goed gerecht ook niet bij de voordeur.

**PITTIGE
DISCUSSIE,
STERK
GERECHT**

Alblasserdam ontwikkelde zich langs de rivier tot een dorp van scheepswerven en smederijen. IJzer, hout en vakmanschap kwamen hier samen aan het water. De ligging tussen polder en rivier maakte het tot een logische plek voor industrie en scheepvaart.

Alblasserdam

Hendrik-Ido-Ambacht begon als een lint van ambachten langs de rivier, waar kleinschalige nijverheid en landbouw het ritme bepaalden. Op de werf en aan de slootrand werden schepen gesloopt, materialen hergebruikt, en niets verspild.

Hendrik-Ido-Ambacht

Papendrecht

Papendrecht werd voor het eerst genoemd in 1105 en ontwikkelde zich tot een belangrijk oversteekpunt naar Dordrecht. Langs het water floreerde de landbouw, en later ook de scheepsbouw.

Zwijndrecht

Zwijndrecht ontstond uit verschillende dorpskernen aan de overkant van de Oude Maas. Eeuwenlang werd hier geleefd met het getij, gebouwd op klei, en gewerkt langs dijken en waterwegen. De ligging aan de rivier maakte het tot een kruispunt van scheepvaart, handel en nijverheid.

Dordrecht

Dordrecht, de oudste stad van Holland, kreeg al in 1220 stadsrechten. Daarmee werd het niet alleen een juridisch centrum, maar ook een belangrijke handelsstad. In de middeleeuwen floreerde Dordrecht dankzij zijn ligging aan de Merwede.

Sliedrecht staat bekend als dé bakermat van de Nederlandse baggerindustrie. Al in de 19e eeuw voeren Sliedrechtse baggeraars uit naar alle uithoeken van de wereld om havens, rivieren en kanalen uit te diepen.

Sliedrecht

Hardinxveld-Giessendam speelt een grote rol in de regio. Al in de 13e eeuw was er sprake van georganiseerde bewoning. Bekend van scheepswerven, maar ook van degelijkheid en vakmanschap.

Hardinxveld-Giessendam

Een vleugje verleden van de Drechtsteden

**NIET
KIJKEN
MAAR
KOKEN**

Aan de Drechtse politieke partijen

De Drechtsteden hebben alles in huis voor een sterke toekomst. We zijn ondernemend, vindingrijk en goed verbonden. Economisch gezien zelfs de vijfde stad van Nederland! Maar die positie vraagt om meer dan alleen ambitie. Het vraagt om samenwerking. En om de moed om aan tafel te gaan, ook als het spannend wordt.

De opgaven waarvoor we staan, stoppen niet bij de grens van een gemeente. Ze vragen om samenwerking over sectoren en schuttingen heen. En daar zijn de innovatietafels voor bedoeld: een vaste tafel waar ondernemers, onderwijs en overheden samenkomen om samen oplossingen te serveren die breed gedragen zijn én uitvoerbaar.

De innovatietafels hebben zich inmiddels bewezen. Vanuit Werkgevers Drechtsteden zetten we deze aanpak al jaren in. En met succes. Bedrijven, gemeenten, provincie, kennisinstellingen én landelijke spelers schuiven aan. Daarom doen wij, als samenwerkende ondernemersverenigingen binnen de Federatie, een duidelijke oproep aan de lokale politiek: sluit aan bij het Federatief initiatief van Innovatietafels.

Wat vragen we van de politiek?

We vragen geen applaus, maar betrokkenheid. Geen afstand, maar aanwezigheid. Geen kleur, maar koers. Niet links, niet rechts, maar Drechts.

We vragen jullie om deel te nemen aan de tafels waar het gebeurt. Om mee te denken, maar vooral: mee te dóen. Als partner, als medeverantwoordelijke, als aanjager van vernieuwing. Jullie inbreng is onmisbaar om tot echte, duurzame oplossingen te komen voor onze regio. Niet na maanden papierwerk of politieke rondes, maar gewoon: nu. Want juist nú kunnen we met elkaar het verschil maken.

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 liggen er kansen. Politieke keuzes maken straks het verschil. Laten we die keuzes niet los van elkaar maken, maar met elkaar aan tafel. Niet ieder voor zich, maar samen voor de regio. De toekomst van de Drechtsteden is geen kwestie van afwachten, maar van aanpakken. En dat begint bij één simpele stap: aanschuiven. Kunnen de ondernemers op jullie rekenen?

Namens de FOD en WD,
Wico van Helden & Jacob Klink

Uitgever

Federatie Ondernemersverenigingen Drechtsteden (FOD)

Redactie en coördinatie

Corine van Driel | Studio Amb8

Drukwerk

Xebius Media Groep

Art Director

Karin van Zanten | Studio Amb8

Contact

office@werkgeversdrechtsteden.nl

Uitgave juni 2025

Disclaimer @Aan Tafel | Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden vervaelvoudigd, opgeslagen, openbaar worden gemaakt of voor andere doeleinden op welke wijze dan ook worden gebruikt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Zet- en drukfouten voorbehouden.

MEER WETEN? KOFFIE!

www.federatieov.nl